

„Водовод“ а.д. Бањалука

Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину

Позитивна кретања

-повећање природног обима укупне производње воде од 3,6% и просјечног степена кориштења производних капацитета, са 59,74% у 2017. години на 61,97% у 2018. години;

-исказан раст бруто добити од 6,9%, чији је скроман износ (у 2017. години 73.186 КМ, а у 2018. години 78.232 КМ), последица уједначеног износа прихода и расхода, односно незнатног раста укупног прихода у 2018. години од 0,6% и раста укупних расхода од 0,8%, у односу на 2017. годину;

-смањење укупних обавеза у 2018. години од 1,2%, у односу на 2017. годину;

-повећање ликвидних новчаних средстава на крају 2018. године од 72,9%, у односу на крај 2017. године, као и просјечног степена наплате потраживања, са 101,6% у 2017. години на 111,4% у 2018. години, услед наплате текућих, пренесених и отписаних потраживања;

-смањење потраживања од купаца текућег периода од 21,9% и пренесених потраживања из ранијих година од 18,0%;

Негативна кретања

-просјечно смањење укупно испоручене количине воде свим категоријама потрошача у 2018. години (18.005.630 m³) од 0,6%, у односу на 2017. годину, а која представља 60,6% укупно произведене воде у 2018. години (у 2017. години 63,2%);

-смањење укупно остварене одводње отпадних вода у 2018. години (8.132.219 m³) од 1,5%, у односу на 2017. годину;

-повећање укупних губитака воде у мрежи (укупно неиспоручена количина воде) са 10.557.257 m³ воде у 2017. години на 11.688.981 m³ воде у 2018. години, односно повећање учешћа губитака воде у мрежи у укупно произведеној количини воде са 36,8% укупно произведене воде у 2017. години, на 39,4% у 2018. години;

-смањење вриједности реализованих инвестиција у 2018. години од 47,2% (са 3,51 милион КМ у 2017. години на 1,85 милиона КМ у 2018. години), које су финансиране из властитих извора;

-смањење укупне вриједности наплаћене реализације од 5,3% те смањење вриједности фактурисане реализације у 2018. години од 6,9%, у односу на 2017. годину;

-незнатно повећање продуктивности у 2018. години од 0,4% (однос природног обима производње по раднику), услед исте динамике повећања укупног природног обима производње воде од 3,6% и повећања броја радника на бази стања крајем мјесеца од 4,1%;

-иако су укупни расходи у 2018. години (17.243.904 КМ) повећани само 0,8%, а укупан природни обим производње повећан 3,6%, посматрајући учешће појединих трошкова у структури укупних трошкова, забиљежено је нерационално кретање трошкова, што илуструје скромно учешће трошкова, који су у функцији остваривања природног обима производње (трошкови горива и енергије, с учешћем од 11,8%, трошкови сировина и материјала од 7,6%, трошкови транспортних услуга од 1,9%, трошкови одржавања основних средстава од 1,6% и трошкови производних услуга, с учешћем од 1,0%), док су трошкови бруто зарада и трошкови бруто накнада зарада учествовали у укупним расходима 49,5%

(трошкови бруто зарада 6.148.588 КМ-35,7% и трошкови бруто накнада зарада 2.381.877 КМ-13,8%);

-смањење појединих трошкова у 2018. години, у односу на 2017. годину, по правилу представља резултат рационалног понашања у фази трошења инпута, међутим, са становишта техничко-технолошке опремљености и одржавања погонске спремности, неопходно је сагледавање енормног смањења трошкова производних услуга од 80,8%, трошкова одржавања основних средстава од 34,3% те трошкова амортизације од 7,0%.

„Еко топлане Бањалука“ д.о.о. Бањалука

Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину

Позитивна кретања

-структура укупних трошкова у 2018. години одговара капитално интензивном карактеру основне дјелатности „Еко топлане“ д.о.о. Бањалука, у којој је доминантно учешће трошкова материјала (62,7%), док је учешће трошкова бруто зарада 7,1%;

-остварено повећање основног капитала од 17,5% у 2018. години (31.933.609 КМ), у односу на 2017. годину (27.178.682 КМ);

-број запослених у 2018. години порастао за 74 радника, у односу на 2017. годину, када су била запослена 2 радника;

-просјечно исплаћена мјесечна бруто зарада по раднику у 2018. години, која је износила 1.497,69 КМ, повећана је 31,8%, у односу на 2017. годину (1.136,25 КМ);

-у 2018. години разлика између оствареног укупног прихода (20.124.656 КМ) и укупних расхода (19.102.253 КМ) резултирала је позитивним резултатом пословања, односно бруто добити од 1.022.403 КМ, док је у 2017. години исказан губитак у износу од 145.663 КМ;

Негативна кретања

-ликвидна новчана средства у 2018. години (855.724 КМ) мања су 57,38%, у односу на 2017. годину (2.007.877 КМ);

-укупне обавезе, које су у 2018. години износиле 10.321.379 КМ, 2,2 пута су веће, него обавезе остварене током 2017. године (4.675.826,00 КМ);

-током 2018. године стопа задужености је износила 9,85% и 3,3 пута је већа, у односу на задуженост из 2017. године (2,95%).

Напомене

Поред наведених, исказани су и елементи привређивања „Еко топлане“ д.о.о. Бањалука за 2018. годину, **који нису упоредиви с показатељима, оствареним у непотпуној 2017. години**, а то су:

-степен искориштености производних капацитета у 2018. години, који је износио 51,58% (инсталирани капацитети 297 MW, произведено 153.184 MWh);

-површина простора, којима је испоручивана топлотна енергија (стање децембар 2018. године) износила је 1.457.884 m², од чега се на стамбене просторе односи 1.055.078 m², а на пословне просторе 402.806 m²;

-просјечни дневни губици воде на мрежи током сезоне гријања у 2018. години износили су 1.130 m³;

-степен наплате потраживања у 2018. године износио је 81,97%;

-вриједност реализованих инвестиција у 2018. години износила је 4.390.427 КМ.

„Топлана“ а.д. Бањалука

Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину

Почев од 01.02.2018. године „Топлана“ а.д. је престала производити, испоручивати и наплаћивати топлотну енергију, као и одржавати дистрибутивну мрежу и опрему, с обзиром да је на сједници Скупштине града Бањалуке, одржаној 31.01.2018. године, донесена Одлука о повјеравању обављања комуналне дјелатности - производња, испорука и наплата топлотне енергије предузећу „Еко топлане Бањалука“ д.о.о.;

Иако је пословна 2018. година за „Топлана“ а.д. Бањалука окончана с губитком од 5,9 милиона КМ, губитак ранијих година смањен је са 36,6 милиона КМ у 2017. години, на 31,1 милион КМ по обрачуна за 2018. годину, односно смањен је за 15,0%;

У складу с престанком производње, испоруке и наплате топлотне енергије, почев од фебруара 2018. године, забиљежено је:

-смањење свих трошкова, који су у функцији остварења производње и испоруке топлотне енергије (смањење трошкова материјала од 79,1%, трошкова бруто зарада и накнада од 43,1% и трошкова производних услуга од 18,%%), док је знатно повећање забиљежено код трошкова амортизације и резервисања од 32,6% и расхода по основу исправке вриједности и отписа потраживања од 143,5%;

-ликвидна новчана средства-готовина на истеку 2018. године износила су 424,6 хиљада КМ и мања су 92,8%, у односу на 2017. годину;

-укупна потраживања „Топлана“ а.д., која су у цјелини краткорочна, по обрачуна за 2018. годину, износила су 15,8 милиона КМ и мања су 9,2%, у односу на 2017. годину, када су износила 17,4 милиона КМ;

-просјечан број запослених радника смањен је за 52,6% (са 135 радника у 2017. години на 64 радника у 2018. години);

Напомена

„Топлана“ а.д. Бањалука и даље представља саставни дио система даљинског гријања, али неупоредивост података отежава праћење остварених резултата по методологији, која је уобичајена код разматрања резултата пословања комуналних предузећа с подручја града.

„Градско гробље“ ЈК а.д. Бањалука

Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину

Позитивна кретања

-просјечно повећање натуралног обима производње и извршених услуга од 23,1%, у односу на 2017. годину;

-повећање просјечног степена кориштења производних и услужних капацитета са 40,4% у 2017. години, на 47,5% у 2018. години, у односу на максимално могуће техничке капацитете;

-смањење укупних расхода у 2017. години од 3,0%;

-повећање бруто добити од 93,7%, иако је остварен скроман износ бруто добити од 31.406 КМ (у 2017. години 16.214 КМ);

-скромна вриједност реализованих инвестиција у 2018. години од 118.538 КМ, која ипак биљежи повећање од 128,4%, у односу на 2017. годину (51.907 КМ);
-повећање ликвидних новчаних средстава на крају 2018. године од 127,0%, у односу на 2017. годину;
-повећање просјечног степена наплате потраживања, са 86,0% у 2017. години, на 93,5% у 2018. години;
Негативна кретања
-смањење укупног прихода у 2018. години од 2,3%,
-повећање потраживања од купаца од 17,8%, у односу на укупан износ потраживања с краја 2017. године,
-повећање укупних обавеза на крају 2018. године од 25,1%, у односу на крај 2017. године.
ЈП „Деп-от“ Бањалука
Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину
Позитивна кретања
-повећање укупне количине збринутог отпада од 2,2%, у односу на количину збринутог отпада у 2017. години те повећање укупне количине мијешаног комуналног отпада од 2,6%, који у укупно збринутом отпаду учествује 81,2%. Међутим, годишња стопа повећања натуралног обима ове комуналне услуге знатно је мања, у односу на 2017. годину (раст од 6,2%), што је довело до смањења укупног прихода и бруто добити, у односу на 2017. годину;
-иако је ЈП „Деп-от“ по годишњем обрачуну за 2018. годину исказало позитиван финансијски резултат, односно бруто добит у износу од 395.017 КМ, остварена бруто добит мања је 52,4%, у односу на бруто добит из 2017. године, (830.739 КМ), а параметри који утичу на добит, лошији су у 2018. години, у односу на 2017. годину (смањење укупног прихода од 2,0% и раст укупних расхода од 11,3%);
-повећање вриједности реализованих инвестиција од 66,8%, које су у цјелини финансиране из властитих извора, а 90,8% реализованих инвестиција у 2018. години односи се на инвестиције у току;
-повећање вриједности фактурисане реализације од 4,8% и наплаћених потраживања по обрачуну за 2018. годину од 7,8%;
-повећање просјечног степена наплате потраживања са 95,9% у 2017. години, на 98,5% у 2018. години;
-смањење укупних обавеза по обрачуну за 2018. годину од 7,4% (смањење дугорочних обавеза од 10,1%, а повећање краткорочних обавеза од 6,3%);
Негативна кретања
-смањење укупног прихода од 2,0%, уз истовремено повећање укупних расхода од 11,3%, што је резултирало оствареном бруто добити, али која је 52,4% мања, у односу на остварену бруто добит по обрачуну за 2017. годину;
-повећање укупних расхода од 11,3% није резултирало одговарајућом стопом раста натуралног обима одлагања отпада (раст од само 2,2%), што потврђује и структура укупних расхода, у којој највећи раст у односу на 2017. годину биљеже трошкови прооизводних услуга од 55,0% и трошкови материјала и енергије од 30,4%, који нису били у функцији повећања натуралног обима услуга те расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања, који су повећани 106,5%, а не доприносе повећању обима услуга и прихода;

<p>-у укупним расходима у 2018. години и даље је највеће учешће трошкова бруто зарада и бруто накнада (38,5%) и трошкова амортизације и резервисања (23,4%), док трошкови, који су у функцији повећања обима услуга и прихода, имају скромније учешће, и то, трошкови материјала и енергије од 14,0% и трошкови производних услуга од 3,9%;</p>
<p>-ненаплаћена потраживања, која су на истеку 2018. године износила 2.068.386 КМ и повећана су 2,8%, у односу на 2017. годину, а која се негативно одражавају на текућу ликвидност и сервисирање доспјелих обавеза према кредитима (IDA и IBRD).</p>
<p>„Чистоћа“ а.д. Бањалука</p>
<p>Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину</p>
<p>Позитивна кретања</p>
<p>-иако је остварен позитиван финансијски резултат по годишњем обрачуну за 2018. годину, услед скромног повећања укупног прихода од 1,0%, остварена бруто добит у 2018. години (552.525 КМ) мања је 28,9%, у односу на остварену бруто добит из 2017. године (776.991 КМ);</p>
<p>-просјечан број запослених радника у 2018. години (228) повећан је 12,9%, док су трошкови бруто зарада и бруто накнада забиљежили раст од 11,6%, у односу на 2017. годину;</p>
<p>-укупна вриједност фактурисане реализације у 2018. години (12.323.840 КМ) повећана је 6,6%, у односу на 2017. годину, у оквиру које је највећи раст од 13,8% забиљежен код фактурисане реализације правних лица, фактурисање потрошње домаћинства остало је на нивоу 2017. године, док је код предузетника забиљежено смањење од 1,0%;</p>
<p>-укупна наплаћена реализација у 2018. години (9.902.843 КМ) забиљежила је просјечан раст од 3,6%, а у структури категорија потрошача незнатан, односно испод 1% код домаћинства и предузетника, док је у категорији правних лица раст износио 7,0%;</p>
<p>-укупне обавезе у 2018. години мање су 3,1%, у односу на претходну годину и у цјелини су краткорочне;</p>
<p>-вриједност реализације комуналних услуга, које се финансирају из буџета града, у 2018. години (2.216.029 КМ) била је 1,5% већа, него у 2017. години;</p>
<p>Негативна кретања</p>
<p>-посматрајући структуру природног обима комуналних услуга „Чистоће“ на годишњем нивоу, уочава се да је на скроман раст укупног прихода од 1,1% превасходно утицало смањење природног обима чишћења и прања јавних површина у 2018. години од 11,5%, које није значајније компензирано ни повећањем природног обима осталих услуга, као што су: машински рад зимске службе од 10,2%, прикупљање и одвоз комуналног отпада од пословних потрошача од 7,7%, мануелни рад зимске службе од 6,2% и прикупљање и одвоз комуналног отпада од домаћинства с повећањем природног обима од 5,1%;</p>
<p>-иако је у структури обима услуга само природни обим јавне хигијене забиљежио у 2018. години смањење од 11,5%, раст укупног прихода био би већи, да није исказано смањење просјечног степена наплате потраживања у 2018. години, односно смањење са 82,63% у 2017. години, на 80,36% у 2018. години;</p>
<p>-вриједност реализованих инвестиција у 2018. години (1.239.648 КМ) мања је 5,7%, у односу на 2017. годину, али као и претходних година, инвестиције су</p>

финансиране у цјелини властитим средствима „Чистоћа“ а.д. Бањалука, а највећим дијелом су се односиле на набавку машина и опреме (1.055.207 КМ);
-ликвидна новчана средства на крају 2018. године мања су 6,6%, у односу на крај 2017. године, док су потраживања од купаца текућег периода (2.793.770 КМ) повећана 40,1%, у односу на текућа потраживања из 2017. године (1.993.766 КМ).
„Завод за изградњу“ а.д. Бањалука
Резултати пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину
Позитивна кретања, која нису резултирала позитивним показатељима:
-повећање укупног прихода у 2018. години од 76,2% (са 409,8 хиљада КМ у 2017. години на 722 хиљаде КМ у 2018. години) било је недовољно, као и смањење укупних расхода од 44,6% (са 2,18 милиона КМ у 2017. години на 1,21 милион КМ у 2018. години), да би се остварио позитиван финансисјки резултат у 2018. години;
-иако је у 2018. години забиљежено смањење губитка у пословању од 72,4% (са 1.776.546 КМ у 2017. години, на 490.130 КМ у 2018. години), исказани губитак у 2018. години предствља 67,9% укупног прихода Завода за изградњу;
-смањење укупних обавеза Завода за изградњу од 47,3% (са 3,39 милиона КМ у 2017. години, на 1,78 милиона КМ у 2018. години);
Негативна кретања
-неликвидност, немогућност измирења доспјелих обавеза, а усљед тога немогућност учешћа на тендерима и недостатак уговорених послова, односно одржавање минималног процеса рада;
-висока стопа амортизованости постојеће опреме;
-немогућност измиривања обавеза према радницима, неповољна старосна структура запослених и вишак радне снаге, у односу на пословне активности Завода за изградњу;
-смањење ликвидних новчаних средстава на крају 2018. године од 36,0%;
Напомена
У анализи проведених активности на стабилизацији пословања Завода за изградњу наведено је да би се продајом дијела имовине обезбиједило покриће већег дијела дуговања из претходних периода те је као мјера из плана санације упућена на разматрање Управном одбору ЗИБЛ-а.